

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan

Per e-mail:

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Advies, Regie en
Centrale autoriteit

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

Datum 7 april 2023
Onderwerp Besluit op uw Woo-verzoek

Ons kenmerk
4565433

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Geachte

In uw verzoek van 9 december 2022, door mij ontvangen op dezelfde dag, heeft u het Ministerie van Justitie en Veiligheid (hierna: het ministerie) met een beroep op de Wet open overheid (hierna: Woo) gevraagd informatie openbaar te maken over de beantwoording van een vraag van het Kamerlid Kwint over jeugdbescherming op 22 november 2022, waarbij is vermeld:

"Wel is bekend dat in het verleden in een aantal toeslaggerelateerde CAF-zaken onderzoeken hebben plaatsgevonden naar gastouderbureaus waarvan de eigenaren en/of klanten een bepaalde achtergrond hadden."

Specifiek verzoekt u om de openbaarmaking van documenten met:

- informatie die ten grondslag heeft gelegen aan de bedoelde passage;
- informatie die betrekking heeft op het proces waarmee de bedoelde passage is geformuleerd;
- informatie waaruit specifiek blijkt in welke "toeslaggerelateerde CAF-zaken" onderzoek naar de eigenaren van gastouderbureaus is gedaan;
- informatie waaruit specifiek blijkt in welke "toeslaggerelateerde CAF-zaken" onderzoek naar de klanten van gastouderbureaus is gedaan welke geen aanvragers van kinderopvangtoeslagen waren;
- informatie waaruit specifiek blijkt wat wordt bedoeld met de opmerking "een bepaalde achtergrond";
- informatie waaruit specifiek blijkt in welke "toeslaggerelateerde CAF-zaken" onderzoek naar eigenaren en/of klanten met een bepaalde achtergrond is gedaan.

Op 21 december 2022 heeft u bericht ontvangen dat uw verzoek in goede orde is ontvangen. Daarbij is aangegeven dat de beoordeling van uw verzoek meer tijd in beslag zou nemen dan vier weken, omdat uw verzoek zodanig gecompliceerd is, dat het niet zou lukken daar binnen vier weken inhoudelijk op te reageren en ik hiervoor minimaal twee weken extra nodig zou hebben.

Op 24 januari 2022 bent u geïnformeerd dat voor wat betreft de hiervoor genoemde punten c tot en met f uw verzoek was doorgezonden aan het Ministerie van Financiën, omdat de in die punten bedoelde informatie mogelijk wel aanwezig zou zijn bij dat ministerie, maar niet bij het ministerie.

Op 2 februari 2023 heeft u bericht ontvangen dat betrokken belanghebbenden zijn gevraagd binnen twee weken een zienswijze te geven over de voorgenomen openbaarmaking van de door u gevraagde informatie.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Advies, Regie en
Centrale autoriteit

Bij e-mailberichten van 9 en 14 februari 2023 heb ik u verder geïnformeerd over de behandeling en voortgang van uw informatieverzoek.

Datum
7 april 2023

Bij brief van 23 januari 2023 heb ik een ingebrekestelling van u ontvangen vanwege het uitblijven van een beslissing op uw verzoek om informatie. Bij brief van 8 februari 2023 heb ik uw bericht ontvangen dat de datum in de ingebrekestelling verschuift van 7 februari naar 17 februari 2023, omdat u mij de ruimte wilde geven betrokken belanghebbenden hun zienswijze te geven. Bij brief van 24 februari 2023 heb ik uw beroepschrift ontvangen van de Rechtbank Gelderland dat is gericht tegen het niet tijdig nemen van een besluit.

Ons kenmerk
4565433

1. Wettelijk kader

Ik behandel uw verzoek als een verzoek op grond van de Woo. De relevante artikelen uit de Woo kunt u vinden in **bijlage 1** bij deze brief.

2. Inventarisatie documenten

Naar aanleiding van uw verzoek is gezocht naar documenten die betrekking hebben op de door u genoemde bestuurlijke aangelegenheid. Bij deze inventarisatie zijn 45 documenten aangetroffen met betrekking tot de punten a en b van uw verzoek. Deze documenten zijn genoemd in de inventarislijst in **bijlage 2** bij deze brief aan de hand van zogeheten Batesnummers (vier cijfers) die telkens rechtsonder op iedere pagina vermeld staan. In dit besluit wordt vanaf dit punt verwezen naar de nummers op de inventarislijst, zodat voor u duidelijk is wat ik per document heb besloten en waarom ik dit heb besloten.

Bij deze inventarisatie zijn geen documenten aangetroffen met betrekking tot de punten c tot en met f van uw verzoek. Voor wat betreft dat gedeelte heb ik uw verzoek doorgezonden aan het Ministerie van Financiën, omdat deze informatie mogelijk wel bij dat ministerie kon berusten. Van het Ministerie van Financiën heb ik vernomen dat voor wat betreft punt e van uw verzoek daar ook geen documenten zijn aangetroffen en ten aanzien daarvan uw verzoek teruggezonden naar mij. Zoals hiervoor is vermeld, zijn er echter geen documenten met betrekking tot punt e bij mijn ministerie aangetroffen.

De Woo is niet van toepassing op documenten die al openbaar zijn. Een aantal documenten is reeds openbaar en staat op de inventarislijst als zodanig aangemerkt. Dit betreft de documenten met nummers **0004-0018** en **0116-0117**. Op de inventarislijst staat ook aangegeven waar u deze documenten kunt vinden.

3. Zienswijzen

In de brief van 2 februari 2023 heb ik u laten weten dat de betrokken belanghebbenden zijn gevraagd hun zienswijze te geven over de voorgenomen openbaarmaking van de door u gevraagde informatie. De zienswijzen van de betrokken belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen.

4. Besluit

Ik heb besloten een aantal documenten met de door u gevraagde informatie (gedeeltelijk) openbaar te maken en een aantal documenten niet. Per document is op de inventarislijst aangegeven of het volledig openbaar, deels openbaar of niet openbaar wordt gemaakt en eventueel welke uitzonderingsgronden zijn toegepast.

De inventarislijst maakt integraal onderdeel uit van het besluit. Voor de motivering van dit besluit verwijs ik naar het onderdeel "Overwegingen" van deze brief.

5. Overwegingen

Algemene overweging: openbaarheid t.a.v. een ieder

Als eerste wil ik u wijzen op het volgende. Iedereen heeft het recht om overheidsinformatie op te kunnen vragen zonder daarbij een reden te hoeven aangeven. Dit staat in het eerste artikel 1.1. van de Woo. Dit is een belangrijk recht van de burger. Daarbij is het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken. De uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 van de Woo. Ik moet hierbij het algemeen belang van openbaarheid afwegen tegen de belangen die de uitzonderingsgronden beschermen. In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer ik informatie aan u verstrek, het openbaar is voor een ieder. De Woo is niet van toepassing op informatie die al openbaar is.

Algemene uitgangspunten bij toetsing aan de uitzonderingsgronden

De toetsing aan de uitzonderingsgronden verloopt als volgt. Eerst kijk ik of een van de uitzonderingsgronden speelt. Dat doe ik meestal per alinea, soms per zin. Vervolgens kijk ik wat voor soort uitzonderingsgrond het is. Als het een absolute uitzonderingsgrond is, mag ik de informatie niet verstrekken. Als het een relatieve uitzonderingsgrond is, moet ik een afweging maken tussen het algemene belang van openbaarheid en het specifieke belang dat de uitzonderingsgrond beschermt. Daarbij weegt het belang van openbaarheid zwaar. Als ik informatie weiger, moet ik goed motiveren waarom ik dat doe. Dat geldt nog sterker als de informatie ouder dan vijf jaar is.

Wanneer het gaat om informatie waar belangen van anderen bij betrokken zijn, moet ik hen de mogelijkheid geven om een zienswijze in te dienen. Dit betekent dat zij hun mening kunnen geven over of de informatie wel of niet openbaar gemaakt moet worden. Het is uiteindelijk aan mij om te beslissen of ik de informatie openbaar maak.

In de inventarislijst en op de documenten heb ik opgenomen welke uitzonderingsgronden van toepassing zijn.

Relatieve uitzonderingsgronden

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Het gaat om persoonsgegevens die (indirect) te herleiden zijn tot een persoon zoals namen, e-mailadressen, telefoonnummers en functienamen. Bij (bepaalde passages in)

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Advies, Regie en
Centrale autoriteit

Datum
7 april 2023

Ons kenmerk
4565433

bepaalde documenten is dit het geval. Dit betreft de documenten met nummers **0001, 0019, 0023, 0027, 0028, 0038, 0039, 0046-0047, 0058, 0065, 0072, 0090, 0091, 0097, 0098, 0099, 0100, 0101, 0102, 0115, 0121, 0124, 0125** en **0126**. Ik vind het in dit geval belangrijk dat de identiteit van betrokkene niet bekend wordt omdat dit zijn of haar privacy kan schenden. Dat vind ik niet wenselijk. Daarom maak ik deze persoonsgegevens niet openbaar.

In diverse documenten staan (ook) persoonsgegevens van ambtenaren. Het gaat om gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers. In het kader van goed werkgeverschap vind ik dat het belang van privacy zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de privacy van de betrokken ambtenaren. Daarbij weegt mee dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking op grond van de Woo.

Door de toegenomen transparantie over overheidshandelen wordt deze uitzonderingsgrond nu anders toegepast, aangezien ten aanzien van bepaalde kwesties er een reden kan zijn om in het kader van democratische bestuursvoering, zogeheten persoonlijke beleidsopvattingen openbaar te maken. Op grond van artikel 5.2, tweede lid, van de Woo gebeurt openbaarmaking van dergelijke persoonlijke beleidsopvattingen geanonimiseerd ongeacht de (hiërarchische) positie van de betrokken ambtenaren. Dit is ook het geval als nu eerst geen toepassing wordt gegeven aan artikel 5.2, tweede lid, van de Woo, maar het niet kan worden uitgesloten dat dit artikel op een later moment, bijvoorbeeld als een Woo-verzoek vijf jaren later wordt ingediend over dezelfde bestuurlijke aangelegenheid, wel zal worden toegepast. Zo wordt voorkomen dat als verschillende Woo-besluiten naast elkaar worden gelegd, de herkomst van de persoonlijke beleidsopvatting alsnog kan worden herleid naar de individuele ambtenaar.

Het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen

Voor een ordentelijk verloop van het besluitvormingsproces is het belangrijk dat dit gebeurt op basis van voldragen documenten. Wanneer communicatie over conceptteksten of de conceptteksten zelf openbaar worden gemaakt is dit schadelijk voor het goed functioneren van de Staat nu er een publiek debat kan ontstaan over documenten die nog niet rijp zijn voor besluitvorming. Daar is ook hier sprake van. Dit betreft de documenten met nummers **0002-0003, 0020-0022, 0024-0026, 0029-0031, 0032-0037, 0040-0045, 0048-0052, 0053-0057, 0059-0064, 0066-0071, 0073-0078, 0079-0083, 0084-0089, 0092-0096, 0103-0108, 0109-0114, 0119-0120** en **0122-0123**. Deze documenten maak ik daarom niet openbaar met een beroep op het belang van het goed functioneren van de Staat. Dit geldt ook voor de documenten met nummers **0097, 0098, 0099** en **0100** waarbij het gaat om WhatsApp-berichten waarin sprake is van schermafbeeldingen van conceptteksten. Deze schermafbeeldingen van concepten maak ik eveneens om de hiervoor genoemde reden niet openbaar met een beroep op het belang van het goed functioneren van de Staat.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een document voor intern beraad

Uitgangspunt van de Woo is dat overheidsinformatie openbaar is. Dit geldt in principe ook voor documenten opgesteld voor intern beraad. Intern beraad is het overleg tussen ambtenaren binnen een bestuursorgaan, of binnen een kring van

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Advies, Regie en
Centrale autoriteit

Datum
7 april 2023

Ons kenmerk
4565433

bestuursorganen die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een bestuurlijke aangelegenheid. Documenten die bestemd zijn voor intern beraad kunnen persoonlijke beleidsopvattingen bevatten. Dat is hier ook het geval. Ten aanzien van de openbaarmaking van deze persoonlijke beleidsopvattingen geldt het volgende. Op grond van artikel 5.2, eerste lid, van de Woo worden persoonlijke beleidsopvattingen in documenten die bestemd zijn voor intern beraad niet openbaar gemaakt. Persoonlijke beleidsopvattingen zijn ambtelijke adviezen, meningen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad. Persoonlijke beleidsopvattingen zijn niet: feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.

Op grond van artikel 5.2, tweede lid, van de Woo kan ik echter besluiten informatie te geven over persoonlijke beleidsopvattingen als ik dat in het belang acht van een goede en democratische bestuursvoering. Deze informatie wordt dan gegeven in geanonimiseerde vorm. Ik heb de overweging gemaakt om hier inderdaad toepassing aan te geven. De toeslaggerelateerde CAF-zaken zijn onderwerp geweest van groot politiek en maatschappelijk debat. In dat kader vind ik het van belang zoveel mogelijk inzicht te geven in de verschillende afwegingen die zijn gemaakt. Daarom besluit ik persoonlijke beleidsopvattingen in dit verzoek Woo-verzoek geanonimiseerd openbaar te maken.

6. Wijze van openbaarmaking en publicatie

Eenvoudige openbaarmaking

De documenten die (gedeeltelijk) openbaar worden, worden samen met deze brief de documenten digitaal aan u toegezonden.

Plaatsing op internet

Dit besluit en de documenten die voor iedereen (gedeeltelijk) openbaar worden, worden op www.rijksoverheid.nl gepubliceerd.

Afschrift aan belanghebbenden

Een kopie van dit besluit verzend ik naar de derde-belanghebbenden.

Hoogachtend,
de Minister voor Rechtsbescherming,
namens deze,

Tegen dit besluit kan iedere belanghebbende binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar berust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister voor Rechtsbescherming, t.a.v. Directie Wetgeving en Juridische Zaken, sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid, Postbus 20301, 2500 EH Den Haag.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Advies, Regie en
Centrale autoriteit

Datum
7 april 2023

Ons kenmerk
4565433